

# آیین نامه اجرایی قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات

## فصل اول - تعاریف - اول

## فصل اول - تعاریف

### ماده 1

ماده 1 - در این آیین نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

الف - قانون: قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات - مصوب 1389 -

ب - صندوق: صندوق نوآوری و شکوفایی موضوع ماده (5) قانون.

ج (اصلاحی 1401/05/12) - شورا: شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان

د تجاری سازی: فعالیتهای مرتبط با عرضه محصول یا خدمت جدید مبتنی بر ایده ها یا فناوری های جدید که شامل تمامی فرایندهای مرتبط از جمله ثبت اختراع، ارزش گذاری فناوری، اعطای امتیاز، انتقال و انتشار و کسب سایر فناوری های مورد نیاز (مکمل) و پرداخت حق الامتیازهای مرتبط، جذب سرمایه و منابع (نمونه سازی، طراحی صنعتی فرایند یا محصول جدید، انجام آزمون ها و دریافت تأییدیه های لازم، تولید آزمایشی، بازاریابی و رفع اشکال) و همچنین خدمات پشتیبانی تخصصی تجاری سازی (شامل فعالیتهای مشاوره، مدیریت فناوری، طراحی محصول و فرایند، خدمات استانداردسازی، اندازه سنجی و خدمات آزمایشگاهی) می شود.

ه - سرمایه گذاری ریسک پذیر: سرمایه گذاری در شرکت های جوان و نوپا که مبتنی بر فناوری و نوآوری شکل گرفته و در معرض ریسک های بالا و غیرمترعارف می باشند و بر اساس ارزیابی های کارشناسی دارای رشد فراوان در آینده خواهند بود؛ و - عامل صندوق: بانک های عامل، صندوق های پژوهش و فناوری و سایر صندوق های مالی دارای مجوز قانونی طرف قرارداد صندوق.

ز - دستگاه اجرایی: دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (5) قانون مدیریت خدمات کشوری.

ح (الحاقی 12/05/1401) - کارگروه: کارگروه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان، موضوع ماده (4) این آیین نامه

ط (الحاقی 12/05/1401) - معاونت: معاونت علمی و فناوری رییس جمهور

## ماده 2

ماده 2 (اصلاحی 29/09/1391) - شرکت‌ها و مؤسساتی که در زمینه «گسترش و کاربرد اختراع و نوآوری» و «تجاری سازی نتایج تحقیق و توسعه شامل (طراحی و تولید کالا و خدمات) در حوزه فناوری‌های برتر و با ارزش افزوده بالا» فعالیت می‌نمایند، شرکت یا مؤسسه دانش بنیان محسوب می‌شوند.

## تبصره 1

تبصره 1 فعالیت‌هایی نظیر برگزاری و شرکت در همایش‌های علمی، خدمات کتابداری، آموزش و کارآموزی، فعالیت‌های عادی و روزمره نرم افزاری و سایر فعالیت‌هایی که هدف آن‌ها طراحی محصولات یا خدمات یا بهبود کیفیت آن‌ها نیست، از فعالیت‌های دانش بنیان به شمار نمی‌روند.

## تبصره 2

تبصره 2 نمایندگی شرکت‌های خارجی و شرکت‌های واردکننده محصولات دانش بنیان که به امر تجارت می‌پردازند، از شمول این آیین نامه خارج هستند.

## تبصره 3

تبصره 3 شرکت‌های دولتی، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و شرکت‌ها و مؤسساتی که بیش از پنجاه درصد از مالکیت آن‌ها متعلق به شرکت‌های دولتی، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی باشد، مشمول حمایت‌های قانون نیستند.

### ماده 3

ماده 3 (اصلاحی 12/05/1401) - در اجرای مفاد ماده (2) قانون و به منظور تدوین حوزه‌های فعالیت‌های دانش بنیان و معیارهای تشخیص مصادیق شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان، کارگروهی زیر نظر رییس شورا متشکل از اعضای زیر تشکیل می‌شود:

الف - معاون علمی و فناوری رییس‌جمهور (رییس)

ب - نماینده وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

ج - نماینده وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

د - نماینده وزارت صنعت، معدن و تجارت

ه - نماینده وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح

و - نماینده وزارت جهاد کشاورزی

ز - نماینده وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات

ح - مدیر عامل صندوق

ط - سه نفر صاحب‌نظر در حوزه شرکت‌های دانش بنیان به پیشنهاد کارگروه و حکم رییس کارگروه.

ک - یک نفر صاحب‌نظر به پیشنهاد اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی ایران (اتاق ایران) و حکم رییس کارگروه.

### تبصره 1

تبصره 1 (اصلاحی 05/02/1395) - نظارت بر اجرای این ماده بر عهده دبیرخانه شورا می‌باشد.

### تبصره 2

تبصره 2 (اصلاحی 05/02/1395) - کارگروه می‌تواند تا سه نفر از نمایندگان سایر بخش‌ها و سازمان‌ها را به عضویت کارگروه درآورد.

### تبصره 3

تبصره 3 (اصلاحی 05/02/1395) - فرایند بررسی صلاحیت شرکت‌های دانش بنیان از زمان تکمیل پرونده باید حداکثر در مدت دو ماه انجام گیرد.

### ماده 4

ماده 4- به منظور پیشنهاد سیاست‌ها و اقدامات اجرایی و همچنین پیگیری و اجرای مصوبات شورا و تدوین ساز و کار لازم برای اجرای قانون، کارگروه با ترکیب اعضای زیر تشکیل می‌شود:

الف- معاون علمی و فناوری رئیس جمهور (رئیس کارگروه).

ب- معاون وزیر علوم، تحقیقات و فناوری.

پ- معاون وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح.

ت- معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت.

ث- معاون وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

ج- معاون وزیر امور اقتصادی و دارایی.

چ- معاون وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات.

ح- معاون وزیر جهاد کشاورزی.

خ- معاون وزیر آموزش و پرورش.

د- معاون رییس سازمان برنامه و بودجه کشور.

ذ- معاون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

ر- رییس هیئت عامل صندوق.

ز- دو نفر صاحب نظر در حوزه شرکت‌های دانش بنیان و پارک‌های علم و فناوری به پیشنهاد کارگروه و حکم رئیس کارگروه.

ژ. یک نفر صاحب نظر به پیشنهاد اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و حکم رییس کارگروه.

#### ماده 4

ماده 4 (اصلاحی 12/05/1401) - در اجرای مفاد ماده (2) قانون و به منظور تدوین حوزه‌های فعالیت‌های دانش بنیان و معیارهای تشخیص مصادیق شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان، کارگروهی زیر نظر رییس شورا متشکل از اعضای زیر تشکیل می‌شود:

الف - معاون علمی و فناوری رییس‌جمهور (رییس)

ب - نماینده وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

ج - نماینده وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

د - نماینده وزارت صنعت، معدن و تجارت

ه - نماینده وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح

و - نماینده وزارت جهاد کشاورزی

ز - نماینده وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات

ح - مدیر عامل صندوق

ط - سه نفر صاحب‌نظر در حوزه شرکت‌های دانش بنیان به پیشنهاد کارگروه و حکم رییس کارگروه.

ک - یک نفر صاحب‌نظر به پیشنهاد اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی ایران (اتاق ایران) و حکم رییس کارگروه.

#### تبصره 1

تبصره 1 (اصلاحی 12/05/1401) - نظارت بر اجرای این ماده بر عهده دبیرخانه شورا می‌باشد.

## تبصره 2

تبصره 2 (اصلاحی 12/05/1401) - کارگروه می‌تواند تا سه نفر از نمایندگان سایر بخش‌ها و سازمان‌ها را به عضویت کارگروه درآورد.

## تبصره 3

تبصره 3 (اصلاحی 12/05/1401) - فرایند بررسی صلاحیت شرکت‌های دانش بنیان از زمان تکمیل پرونده باید حداکثر در مدت دو ماه انجام گیرد.

## ماده 5

ماده 5 (الحاقی 12/05/1401) - به منظور استفاده شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان از منابع صندوق یا نهادهای مالی همکار آن برای دریافت کمک‌ها و تسهیلات و سایر حمایت‌های پیش بینی شده در قانون، صندوق موظف است نسبت به بررسی وضعیت اقتصادی و مالی شرکت‌ها و مؤسسات یادشده و تعیین تضامین مناسب برای هر نوع از خدمات اقدام نماید.

## ماده 6

ماده 6 (اصلاحی 12/05/1401) - کارگروه موظف است در چهارچوب سیاست‌های شورا اقدامات زیر را انجام دهد:

الف- تدوین حوزه‌های فعالیت‌های دانش بنیان و معیارهای تشخیص مصداق و نظارت بر ارزیابی شرکت‌های دانش بنیان توسط معاونت.

ب - نظارت بر عملکرد دستگاه‌ها و معاونت در ارزیابی و حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تدوین و ارایه گزارش‌های دوره‌ای به شورا.

پ- شناسایی موانع و مشکلات توسعه شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و پیشنهاد راهکارهای رفع آن‌ها به شورا.

ت- پیگیری اجرای مصوبات شورا توسط دستگاه‌های اجرایی از جمله شناسایی اقلام راهبردی و اجرای طرح‌های توسعه توانمندی‌های فناورانه با تاکید بر توسعه فناوری‌های سازگار با محیط زیست و تولید داخل

در حوزه‌های فعالیت آنها.

ث- بررسی برنامه‌های حمایتی موجود و طراحی برنامه‌های حمایتی جدید در تعامل با دستگاه‌های اجرایی در چارچوب اهداف قانون و آرایه پیشنهاد به شورا.

ج- بررسی موارد تخلف مربوط به رقابت میان شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و شرکت‌های دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و گزارش آنها به شورا.

چ- تدوین برنامه‌های حمایتی در راستای پشتیبانی و رفع موانع توسعه صادرات محصولات دانش بنیان به ویژه با تأکید بر جهت دهی به کمک‌های فنی و اعتباری خارجی و توسعه ابزارهای مالی موردنیاز در تعامل با دستگاه‌های ذی ربط.

ح- تعیین مصادیق سرمایه گذاری مستقیم و غیرمستقیم بنگاه‌های اقتصادی، سازمان‌های توسعه‌ای و بانک‌ها و مؤسسات اعتباری فقط در طرح‌های دانش بنیان، تحقیق و توسعه اثربخش و فعالیت‌های نوآورانه و نظارت بر هزینه کرد تحقیق و توسعه آنها در چارچوب معیارهای مصوب شورا.

خ- اعطا و لغو مجوز، هدایت و نظارت بر فعالیت صندوق‌های پژوهش و فناوری و تصویب ضوابط فعالیت آنها در چهارچوب اساسنامه و مصوبات شورا.